

BIJLAGE: OVERZICHT VAN MAATREGELEN EN ACTIES VOOR VERBETERING WATERKWALITEIT IN GLASTUINBOUWGEBIEDEN

Lopende acties Platform Duurzame Glastuinbouw (PDG):

Nr.	Actie	Toelichting	Wie	Stand van zaken en planning
1	Aanscherpen lozingsregelgeving glastuinbouw in BAL	<p>Eerste aanpassingen gaan in per 1/1/2025. Dit betreft o.a.: nullozers verplichten tot registratie en rapportage en strengere emissienormen voor substraatteelten.</p> <p>Per 1/1/26: wijzingen waarmee lekkages sneller worden opgemerkt (meten onderbemaling) en verholpen, verplichting rapporteren zuiveringsmethode (voor gewasbeschermingsmiddelen) en wetswijzigingen waarmee onterechte nullozers kunnen worden opgespoord (meten en rapporteren natriumgehalte)</p> <p>Uitfaseren directe lozingen (middels gebiedsgerichte aanpak)</p> <p>Verplichte certificering (HortiQ voor nieuwe watertechnische installaties)</p>	<p>lenW</p> <p>lenW</p> <p>lenW, UvW, VNG, IPO en GlastuinbouwNL</p> <p>lenW, GlastuinbouwNL</p>	<p>Inwerkingtreding per 1/1/2025</p> <p>Gaat in dec 2024 mee in Internetconsultatie verzamelbesluit bodem 2026. Inwerkingtreding 2026.</p> <p>In ontwikkeling. Klaar in 2027</p> <p>In ontwikkeling. Borging in het Bal kan vanaf 1/1/2027</p>
2	Verbeteren dataverzameling lozingen glastuinbouwbedrijven	De Uitvoeringsorganisatie Glastuinbouw is in 2003 door waterschappen en gemeenten opgericht, met het doel om	Uitvoeringsorganisatie Glastuinbouw (aansturing ICT leverancier) i.s.m.	In uitvoering. Eerste verbeteringen uit 2024 zijn per januari 2025 operationeel. In 2025 verder met voorbereidingen

		<p>lozingsinformatie van glastuinbouwbedrijven op een efficiënte wijze te verzamelen en toegankelijk te maken voor de bevoegde gezagen. Naast waterschappen en gemeenten nemen ook lenW en Glastuinbouw Nederland deel als adviserende leden. In 2024 is gestart met het bouwen van een nieuwe ICT voorziening. Deze nieuwe UO database gaat lenW, waterschappen en gemeenten beter inzicht bieden in de lozingsgegevens van glastuinbouwbedrijven en biedt daarnaast inzicht in de hoeveelheid uitgevoerde controles door waterschappen, gemeenten en omgevingsdiensten. Het PDG adviseert de UO over manieren om de dataverzameling aan te scherpen, zodat lozingsgegevens beter kunnen worden geanalyseerd en zodat naleving van de lozingsregelgeving beter kan worden gecontroleerd. De actualisatie van de ICT infrastructuur is uitdagend, maar goede dataverzameling en data-analyse zijn een</p>	<p>PDG (advies over verbetering dataverzameling).</p>	<p>voor wetswijzigingen die per 2026 ingaan.</p>
--	--	---	---	--

		voorwaarde voor effectiever en risicogericht toezicht.		
3	Koppelen gegevens van Uitvoeringsorganisatie Glastuinbouw en landelijk meetnet gewasbeschermingsmiddelen	In 2024 is gestart met een project om gegevens uit de database van de Uitvoeringsorganisatie Glastuinbouw te gaan vergelijken met gegevens uit de glastuinbouwmeetpunten van het landelijk meetnet gewasbeschermingsmiddelen. De database bevat teelt- en lozingsgegevens van glastuinbouwbedrijven, het landelijk meetnet bevat gegevens over normoverschrijdingen. Het project kan o.a. nieuwe informatie opleveren over risicofactoren (bijvoorbeeld over een eventueel verband tussen grondteelten en normoverschrijdingen). Met de uitkomsten van het onderzoek willen de UO en het PDG de verschillende bevoegde gezagen ondersteunen bij het uitvoeren van risicogericht toezicht. Glastuinbouwexpertise is immers in verschillende mate aanwezig bij de verschillende bevoegde gezagen.	lenW, RWS, Deltares, Uitvoeringsorganisatie Glastuinbouw	2024, 2025. Onderzoek Deltares in 2024. UO glastuinbouw adviseert bevoegde gezagen in 2025. Vervolgproject (opdracht lenW) in 2026, op basis van nieuwe gegevens 2025.
4	Agenderen en inventariseren rioleringscapaciteit in glastuinbouwgebieden	In het BO water van 10 juli 2024 hebben VNG en lenW zich gecommitteerd aan het	VNG en lenW	2025. Gezamenlijke actie VNG en lenW omarmd in BO Water

		<p>inventariseren van de beschikbare rioleringscapaciteit in de glastuinbouwgebieden. Dit met het oog op het uifaseren van directe lozingen op oppervlaktewater. Eerdere inventarisatie van het PDG maakte de noodzaak van deze inventarisatie duidelijk en is in het BO Water van 10 juli 2024 bevestigd.</p>		<p>van 10 juli 2024. Naam actietrekker vanuit VNG nodig.</p>
5	<p>Grondteelten – virtuele lysimeter</p>	<p>Onderzoek heeft het belang van emissiebeperking uit grondteelten onderstreept. Binnen het onderzoeksprogramma Glastuinbouw Waterproof is een virtuele lysimeter ontwikkeld. Het PDG wil kennisoverdracht en het opdoen van ervaringen bevorderen, zodat uitspoeling door overmatige watergift voorkomen wordt. Er wordt gestimuleerd dat teeltadviseurs samen met telers praktijkervaring opdoen, waarna de teeltadviseurs toezichthouders kunnen opleiden in het interpreteren van de gegevens. Dit stelt toezichthouders beter in staat om grondteelten te controleren.</p>	<p>GlastuinbouwNL, VNG, Unie van Waterschappen</p>	<p>2025 e.v. Actie in ontwikkeling.</p>

6	Onderzoek 'kwantificering emissies waterige reststromen' uitwerken tot (wettelijke) maatregelen	Vanuit het Platform Duurzame Glastuinbouw is een verzoek gedaan om een overzicht te maken van resterende emissieroutes en hun milieupact. Vervolgens is vanuit een samenwerkingsverband onder het programma Glastuinbouw Waterproof opdracht gegeven aan de WUR om een kwantificering op te stellen (kubieke meters en milieupact). Daarnaast heeft GlastuinbouwNL eigen ambities en maatregelen kenbaar gemaakt in de brief 'goed huisvaderschap'. In 2025 worden maatregelen (zoals wetswijzigingen) doorgevoerd om de resterende emissieroutes in te perken.	IenW, GlastuinbouwNL, Unie van Waterschappen	2024 en 2025. Voorwerk is gedaan in 2024. Uitwerking (wettelijke) maatregelen 2025.
7	Glastuinbouwexpertise toezichthouders vergroten en versterken	<p>Kennisuitwisseling tussen toezichthouders van waterschappen en omgevingsdiensten via de klankbordgroep glastuinbouw (4x per jaar)</p> <p>Extra sessies toezichthouders om kennis rondom toezicht op o.a. grondteelten te vergroten.</p>	<p>Unie van Waterschappen</p> <p>Unie van Waterschappen, IenW, VNG</p> <p>ODNL</p>	<p>Doorlopend</p> <p>2025</p> <p>2025</p>

		ODNL Academie (onderzoek of kan worden aangesloten)		
8	Risico-gestuurd toezicht	Onderzoeken of kan worden aangesloten bij de regionale beleidscyclus van ODNL en zorgen dat onderwerp glastuinbouw geborgd wordt in systeem voor risicoanalyse (suggestie voor risicogroepen als grondtelers, huurtuinen en zelfverklaarde nullozers).	VNG en ODNL	2025
9	Verdere uitrol van watercoaches	Toezicht is in verschillende gebieden onderbemand. Watercoaches kunnen tuinders wijzen op blinde vlekken en goedwillende bedrijven vooruithelpen, zodat toezicht zich kan richten op de bedrijven waar het meeste milieurendement te halen is. Watercoaches zijn in 2024 in de eerste gebieden actief geweest. Nu behoefte om het project landelijk uit te kunnen rollen.	GlastuinbouwNL  GlastuinbouwNL, KRW-impuls, LVVN, provincies, waterschappen	2024: Projectopzet en eerste uitrol zijn gereed.  2025: Financiering voor landelijke uitrol regelen en verder uitrollen
10	Communiceren resultaten periodieke monitoring beleidsmaatregelen PDG	1x per 3 jaar wordt monitor uitgevoerd. Daarbij wordt gekeken naar implementatie van verduurzamingsmaatregelen op het gebied van water in de glastuinbouwsector.	Partijen PDG	2025
11	Communicatie	Website Glastuinbouwwaterproof.nl Artikelen Onder Glas	Glastuinbouw Nederland	Doorlopend

		Nieuwsbrieven waterschappen.		
--	--	------------------------------	--	--

Aanvullingen vanuit rondetafelgesprek 8 november 2024

De resultaten van het rondetafelgesprek zijn samen te vatten in drie actielijnen:

- **Ondernemers geven aan zelf, als sector, meer te willen en moeten doen.** Het begrip ‘goed huisvaderschap’ werd vaak genoemd. Concreet ging dat b.v. om het ontwikkelen van een gedegen onderhoudsplan voor de kas en continue aandacht voor werkprocessen om lekstromen te voorkomen en vroegtijdig te signaleren. Ook wil de sector, samen met de afzetorganisaties zoals FVO en RFH inzetten op verplichte certificering en verplichte watercoaches. Daarbij wordt hulp van de overheid gevraagd, maar het initiatief ligt bij de sector. Certificering maakt het ook mogelijk om hogere kwaliteit, in dit geval dus een gesloten kas zonder vervuiling, op de markt om te zetten in betere prijzen.
- Het brede belang van **‘meer en anders meten’** wordt onderschreven. Alle aanwezige stakeholders bepleiten een poldergedreven aanpak, waarbij meetwaardes zoveel mogelijk realtime inzichtelijk zijn voor de ondernemers. Dit kan zowel gebruikt worden voor handhaving/toezicht als voor ondernemers onderling. De problemen van de één leveren bij achterblijvende waterkwaliteit namelijk potentieel problemen op voor iedereen in de polder. Die dynamiek: *het is ons gezamenlijke probleem en we moeten elkaar als ondernemers aanspreken*, vraagt andere informatie. Meten is ook relevant voor certificering. De waterschappen zijn de eerste publieke partij die dan in beeld komt.
- Tot slot is er een cluster ‘publieke’ maatregelen. Die gaan over het maken van **meer en sterkere prikkels voor ondernemers** om het juiste gedrag te vertonen. Stimuleer innovatie, beperk beschikbare gewasbeschermingsmiddelen verder en belast chemische gewasbeschermingsmiddelen fors (200%). Daarmee kan een deel van de rest van de aanpak gefinancierd worden.

Nr.	Actie	Wie	Wanneer	Verdere uitwerking	Opmerkingen
A	Onderhoudsplan & heldere werkprocessen	Primaire sector / ondernemers	N.t.b.	Invoeren van een ‘kas-APK’.  Structureel andere werkprocessen nodig (moet	Kas-APK is te integreren met punt 1 PDG (HortiQ)  Nagaan of advies watercoach

				ondernemer (met hulp) zelf oppakken).	uitgebreid moet worden.
B	Kort cyclisch meten	Waterschappen, GlastuinbouwNL  Waterschappen (GlastuinbouwNL)  Waterschappen, GlastuinbouwNL	N.t.b.	Ondernemers moeten zo snel mogelijk gealarmeerd worden als er vervuiling optreedt.  Gebruik van innovatieve sensor-technieken.  Opstarten pilots.	Uitwerking loopt via UP Toekomstvisie gewasbescherming.
C	Watercoaches verplicht stellen	FVO (RFH)	N.t.b.	Watercoaches zijn onafhankelijk en helpen ondernemers met opstellen onderhoudsplan, werkprocessen en behalen van certificering.  FVO en Royal FloraHolland kunnen de inzet van watercoaches verplicht stellen (middels certificering).	RFH was 8-11 niet aanwezig en moet nog bij dit punt betrokken worden.
D	Maken planning & stellen deadlines voor implementatie goed huisvaderschap	GlastuinbouwNL	N.t.b.	Glastuinbouw Nederland is bereid de procesregie te voeren.	Dit sluit aan bij punt 7 van het PDG.
E	Consequenties niet naleven uitwerken	FVO (RFH)	N.t.b.	De sector moet de consequentie van niet-naleven waterkwaliteitsafspraken voelbaar maken.	RFH was 8-11 niet aanwezig en moet nog bij dit punt betrokken worden.
F	Verwaardiging van 'goed huisvaderschap'	FVO (RFH)	N.t.b.	Werken aan waterkwaliteit moet in het economische belang van de ondernemer zijn.	RFH was 8-11 niet aanwezig en moet nog bij dit punt betrokken worden.



				FVO moet prikkels inbouwen voor ondernemers, zoals een bonus-malus.	
G	Certificering	GlastuinbouwNL, FVO (RFH)	N.t.b.	Certificaat moet verbetering werkprocessen en onderhoud voor waterkwaliteit borgen. Glastuinbouw NL moet een certificaat ontwikkelen dat door FVO en Royal FloraHolland wordt verplicht.	RFH was 8-11 niet aanwezig en moet nog bij dit punt betrokken worden.
H	Toelating van groene gewasbeschermingsmiddelen	LVVN	In overleg met LVVN	CTGB moet biologische GBM versneld toelaten. Bij herhaaldelijke overschrijdingen moeten bepaalde GBM worden verboden. Beleid LVVN voor verminderen afhankelijkheid chemische middelen intensiveren tot resultaten.	
I	Verhoogde belasting op chemische gewasbescherming	LVVN	N.t.b.	Economische prikkel voor ondernemers om duurzame keuze te maken. 200% belasting op chemische gewasbeschermingsmiddelen. Inkomsten gebruiken voor financiering transitie.	
J	Stimulans voor innovatieve ondernemers	IenW, LVVN	N.t.b.	Werken aan waterkwaliteit moet in het economische belang van de ondernemer zijn.	Naast fiscale subsidie (MIA/Vamil) ook investeringssubsidie
K	Handhaving intensiveren	VNG	N.t.b.	Waterkwaliteit prioriteren bij Omgevingsdiensten. Werk met inhuur: OD's met weinig kassen in de regio	Dit sluit aan bij punt 9 van het PDG.

				huren inspecteurs bij OD's van kasregio's. Onderzoeken: Burgermeester sluit kassen net als drugspanden bij grote overtredingen. Boetes verhogen.	
L	Ondersteunen watercoaches	IenW, LVVN, provincies, waterschappen, VNG	N.t.b.	Overheid moet sector helpen met financieren, opleiden en (indien nodig) verplichten van watercoaches.	Dit sluit aan bij punt 8 van het PDG.
M	Metingen direct terugkoppelen aan de sector	IenW, Unie van Waterschappen, LTO NL, GlastuinbouwNL, CropLife	Loopt vanaf 2023	Meldingen actiever delen met de polder. Uitbreiding verplichte meting onderbemalingswater.	Loopt onder UP2030 (LVVN)

Gebruikte afkortingen:

FVO: Federatie Vruchtgroente Organisaties

GTNL: Glastuinbouw Nederland

OD NL: Omgevingsdienst Nederland

UvW: Unie van Waterschappen

VNG: Vereniging Nederlandse gemeenten